

La terminarea studiilor de la Universitatea din Tallahassee, cu șnurul pentru "Summa cum laudae".
Foto: Marc Ciupitu / © Fam. Ciupitu.

T-A-C.C.: Cred că noțiunea de "limbă maternă" și-a schimbat conținutul astăzi. În "Mic dictionar al limbii române" se definește limba maternă ca limba pe care o învață cineva în prima copilărie, de la părinți. Eu, ca și mii și mii de copii de imigranți în Suedia, Germania, Franța, SUA, Australia, Canada, etc. am vorbit acasă limba părinților, dar, la școală și cu prietenii, limba comună, suedeza în cazul meu. Aș îndrăzni să spun că noțiunea de "limbă maternă" este un nonsens în cazul acestor copii de imigranți, căci este adevărat că aceștia vorbesc acasă limba părinților, dar această limbă este foarte limitată folosită. Chiar dacă eu am fost obligat să vorbesc numai în limba română acasă, să citesc minimum 30 de minute zilnic în limba română, să fac 2 ore de limbă română pe săptămână în cadrul programului de "limbă maternă" la școala elementară, timpul acordat limbii române a fost suficient numai pentru ca să mă descurc într-o conversație, să înțeleg textul unui cotidian, dar nu să-mi fac studiile liceale sau superioare în această limbă, nu să scriu o compunere cu un text elevat în limba română. Limba suedează și engleză au devenit "limbile mele materne", căci eu consider că, atunci când s-a emis noțiunea de "limbă maternă", s-a avut în vedere că aceasta este și limba pe care o posezi cel mai bine. Ori eu posed, pot să spun, în egală măsură suedeza și engleza, și nu româna. Ciudat este că atunci când vorbesc cu tine, mama mea, îmi este aproape imposibil să vorbesc suedeza sau engleza, poate și pentru că tu ai fost atât de categorică și nu mi-ai permis să folosesc altă limbă în conversația noastră. Țin minte că obișnuiai să ne aduci ca argument în favoarea folosirii limbii române un proverb: "Câte limbi cunoști, de atâtea ori ești om!" Mă întrebi dacă-mi este greu să "circul" în aceste 3 limbi - româna, suedeza și engleza? Să scriu sau să vorbesc în suedeza și engleza, să trec de la suedeza la engleză, nu am nici o problemă; limba română însă, pe care aș putea spune că am învățat-o la fel ca pe celelalte două limbi, căci nu cunoșteam prea multe cuvinte românești atunci când am sosit în Suedia (aveam numai 1 an și 11 luni), are o gramatică mai complicată, ceea ce-mi crează uneori probleme, dar sunt bucuros că o pot vorbi. Când eram mici și ne obligai să vorbim română acasă, eram foarte

supărat. Dar, când am descoperit că eu și frații mei aveam o limbă "secretă", pe care cei din jur n-o cunoșteau, am fost foarte mândru de asta. Acum, ca adult, înțeleg mai bine sensul proverbului: "Câte limbi cunoști, de atâtea ori ești om!"

S.C.: Ești copil de imigrant. Cum a fost pentru tine în Suedia și în SUA? Te-ai simțit discriminat? Ți-a fost rușine că ești imigrant în general și român în special?

T-A-C.C.: Eu eram sub 2 ani când am venit în Suedia. Eu am vorbit suedeza fără accent; am mers la o școală unde lumea se purta civilizată și faptul că eram imigrant și aveai cunoștințe și despre alte țări și vorbeai și altă limbă, era un merit. În plus, înfățișarea mea nu mă deosebea de suedezi, căci eu am fost foarte blond când eram mic (acum sunt șaten deschis) și foarte alb la față, așa că n-am fost numit niciodată "svartskale" - "cap negru", cum sunt numiți imigranții. Nu m-am simțit discriminat nici în Suedia, nici în Tallahassee, nici în Austin, unde am studiat facultatea de drept, și nici acum la locul meu de muncă din Atlanta. Dacă îmi este rușine că sunt imigrant sau că sunt român? Ne spuneai, când eram mici, că cei cărora le este rușine de originea lor sunt niște oameni pierduți, niște oameni care niciodată nu vor sta drept și care nu se vor simți bine nicăieri și niciodată. Ne-ai învățat și că rușine să ne fie atunci când furăm, mințim, excrocăm, când facem lucruri împotriva semenilor noștri.

Premiul vostru pentru titlul meu de Bachelor of Arts a fost o călătorie pe care am făcut-o împreună la Sorento, Napoli, Pompei, Paestum, Roma. Aici sunt la Vatican, alături de "înaintașul" meu, Decebal.
Foto: Octavian Ciupitu / © Fam. Ciupitu.

Că suntem imigranți, n-are de ce să ne fie rușine. Parcă în CURIERUL ROMÂNESC am citit că: "De la Adam și Eva încoace, toți suntem niște emigranți!" Să-mi fie rușine că sunt român? Voi, părinții mei, care sunteți români, sunteți niște oameni buni, cultivați, gata să ajutați oameni la nevoie. Să-mi fie rușine de asta?

S.C.: Activitatea la CURIERUL ROMÂNESC ai început-o când aveai 5 ani și jumătate, nu? Ce poți să-mi spui despre aceasta?

T-A-C.C.: În mai 1980, voi, părinții mei, ați început editarea acestei reviste. Lucrați de dimineața până seara, studiați limba suedează, îi ajutați pe cei patru copii ai voștri la lecții, făceați gospodărie, etc.; nu am realizat atunci, dar astăzi sunt convins că vă era foarte greu și aveai, cum se spune în suedează, "ont om tid",

adică aveai foarte puțin timp și pentru alte activități; editarea publicației vă lua mult timp din puținul timp pe care-l aveai, și orice ajutor era binevenit. În același timp, editarea CURIERULUI ROMÂNESC vă făcea mare plăcere și vă ajuta să fiți mai aproape de cei de un neam cu voi, care vorbeau aceeași limbă. Noi, cei patru copii ai voștri, puteam să vă ajutăm cu câteva munci, care vă mai reduceau timpul necesar pentru editarea ziarului: să capsăm paginile, să băgam revista în plic, să lipim timbrele, să le punem la poștă, etc. Deși era cea mai necalificată muncă care se poate face la o redacție, eu mă simteam foarte important, pentru că voi ne spuneai că, dacă noi nu v-am ajuta, n-ați putea difuza revista și, deci, munca noastră era foarte importantă. Am crescut, și sarcinile mele au crescut și ele odată cu mine. Cu timpul am scris chiar articole mai scute sau mai lungi pentru revistă: în numărul 2 al CURIERULUI ROMÂNESC din 1998 am scris chiar un articol lung despre o întâlnire cu George Soros și despre "Economia globală, într-o societate globală". Ocupat cu studiile, n-am avut foarte mult timp să contribuim prin materiale scrise, dar, pentru că revista a avut întotdeauna nevoie de un ajutor financiar, anul trecut, din economiile mele de la practica de avocat făcută la firma din Houston, am donat CURIERULUI ROMÂNESC suma de 12.500 de coroane. Astăzi, alături de fratele meu Marc, sunt cel mai mare sponsor al acestei publicații.

S.C.: Are pentru tine vreo importanță editarea acestei reviste?

T-A-C.C.: Sincer să fiu, ajutorul pe care l-am dat și-l dau publicației CURIERUL ROMÂNESC a fost și este un ajutor dat vouă, părinților mei. Dacă pentru voi editarea acestei publicații este importantă, este și pentru mine.

S.C.: Despre România nu ai cunoștințe decât din povestirile noastre și din literatura pe care ai citit-o. Ți-a crescut cu timpul interesul pentru România?

T-A-C.C.: Da, sunt foarte interesat să cunosc țara în care m-am născut și căreia îi aparțin etnic. Am început să-mi fac și o mică bibliotecă cu cărți despre România, despre dreptul românesc, etc. Tocmai vorbeam cu Marc ca, foarte curând, să facem o călătorie la București.

S.C.: Ce mai dorești să adaugi?

T-A-C.C.: Eu voi fi întotdeauna avocat, este meseria pe care mi-am ales-o de mic și pe care o iubesc foarte mult. Sper ca în 8-10 ani să ajung partener în firmă, dar asta nu înseamnă că nu pot avea și alte activități, având baza economică în meseria mea. De exemplu, să fac tot felul de investiții și, de ce nu, în colaborare cu familia mea.

Este foarte important să ai frați buni, dar și prieteni buni, care sunt alături de tine atunci când cel mai mult ai nevoie de ei, așa cum au fost și sunt prietenii mei Cecilia și Sorin Marcovici. Mai vreau să spun că este minunat să ai părinți iubitori și cultivați, dar mai ales care știu să facă sacrificii pentru copiii lor. ♦

Acasă în Suedia, cu părinții, de Anul Nou 2001.
Foto: Octavian Ciupitu / © Fam. Ciupitu.